

Innowacje mile widziane

BOGDAN SADECKI

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości zdecydowały o zorganizowaniu dodatkowego naboru wniosków w konkursie na dofinansowanie działalności gospodarczej opartej o e-biznes w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, w związku z bardzo dużym zainteresowaniem przedsiębiorców. Jest kryzys, jest szansa na pozyskanie większych środków przez przedsiębiorców. Ale trzeba to uzasadnić.

Dzięki dotacjom unijnym Polska ma szansę osiągnąć duży wzrost gospodarczy. Od 2004 r. do polskich urzędów, samorządów, firm, rolników, organizacji pozarządowych trafiło 31,6 mld zł. Znaczący to tyle, że udało się wykorzystać blisko 96 proc. z unijnych pieniędzy, które Polska dostała na lata 2004–2006. Oznacza to, że co nieco środków jeszcze zostało. Od początku bieżącego roku beneficjentom unijnego wsparcia wypłacono ok. 1,5 mld zł (w kwietniu blisko 680 mln zł). Pozostało jeszcze do wydania ponad 1 mld zł (wg decyzji Komisji Europejskiej z końca ubiegłego roku środki pomocowe muszą zostać wydane do końca czerwca 2009 r.).

Oslabienie złotego, z jakim mieliśmy do czynienia w II połowie 2008 r., spowodowało, że Polsce w ciągu kilku miesięcy przybyło ok. 2 mld zł unijnego wsparcia do zagospodarowania. Wynik ten wziął się z tego, że dotacje są wypłacane polskim beneficjentom w złotych, a fundusze unijne są przyznawane państwom członkowskim w euro).

Od początku uruchomienia programów do 7 czerwca 2009 r., według danych wygenerowanych z Krajowego Systemu Informatycznego KSI SIMIK 07-13, złożono 66,1 tys. wniosków (poprawnych pod względem formalnym) na całkowitą kwotę dofinansowania (zarówno środki unijne, jak i środki krajowe) ponad 141 mld zł.

W okresie tym zostało podpisanych z beneficjentami 13 144 umowy o dofinansowanie na kwotę dofinansowania w części UE 26,6 mld zł, stanowi to 9,1 proc. alokacji na lata 2007–2013.

Wynikająca ze złożonych wniosków o płatność wartość wydatków beneficjentów uznanych za kwalifikowalne wyniosła ponad 3,6 mld zł, a w części dofinansowania UE prawie 3 mld zł.

Można prognozować, że do końca roku MRR podpisze umowy na dofinansowanie z funduszy unijnych na 50 mld zł.

Przedsiębiorcy, którzy są zainteresowani skorzystaniem z programu mogą szukać informacji o naborach w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości oraz odpowiednich instytucjach regionalnych. Informacje o naborach publikowane są również w internecie

na stronach Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (www.mrr.gov.pl) w dziale Aktualności oraz na Portalu Funduszy Europejskich – Program Kapitał Ludzki (www.efs.gov.pl) w zakładce „nabór wniosków”.

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) jednak zwiększa dofinansowanie dla firm, dla przedsiębiorców, którzy w 2008 r. otrzymali unijne dofinansowanie na tzw. inwestycje o wysokim potencjalne. Trzeba udowodnić wzrost kosztów realizacji inwestycji w związku z kryzysem.

W ramach działania 4.4. Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka PARP zwiększy dofinansowania w zawartych w ubiegłym roku umowach z przedsiębiorcami (projekty o wysokim potencjale innowacyjnym związane

PROGRAMY W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ 2007–2013

Program Operacyjny	Kwota środków zarezerwowanych na realizację programu (mld euro)
Infrastruktura i Środowisko	37,6
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	17,2
Regionalne Programy Operacyjne	16,5
Kapitał Ludzki	11,5
Innowacyjna Gospodarka	9,7
Europejska Współpraca Terytorialna	8,5
Rozwój Polski Wschodniej	2,3
Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich	0,9
Pomoc Techniczna	0,6

Źródło: Opracowanie własne.

PRYZNAWANIE DOTACJI Z PROGRAMÓW NA LATA 2007–2013

Polska dostała z UE	67,7 mld euro
Złożone wnioski o dotacje	61,6 tys.
Wartość dofinansowania, o którą wystąpili beneficjenci	124 mld zł
Podpisane umowy	11,9 tys.
Wypłacone fundusze	2,4 mld zł

Źródło: MRR, dane na 17 maja 2009 r.

z nowymi inwestycjami, z zastosowaniem nowych rozwiązań technologicznych, produktowych, usługowych lub organizacyjnych).

Budżet został zwiększony o ok. 142 mln złotych do ok. 2,8 mld złotych.

Jedynie jeśli w wyniku spadku wartości złotego wzrosły tzw. koszty kwalifikowane projektów, będzie możliwe zwiększenie kwoty dofinansowania. Szansę taką będą mieli przedsiębiorcy, którzy w chwili składania dokumentów nie mogli przewidzieć światowego kryzysu gospodarczego oraz związanego z nim znaczącego wahania się kursów walutowych, a uzyskali dofinansowanie w 2008 r. Wniosek należy bardzo rzeczowo uzasadnić. Chcący skorzystać z możliwości przedsiębiorcy powinni wystąpić z wnioskiem za pośrednictwem regionalnej instytucji finansującej (RIF) do PARP. Kluczowe jest odpowiednie umotywowanie swojej prośby, wskazanie etapu realizacji projektu i konkretne wydatki, na które byłyby przeznaczone dodatkowe dofinansowania.

Od 2004 r. do chwili obecnej PARP:

- podpisała ponad 6200 tysięcy umów z firmami i instytucjami otoczenia biznesu na kwotę ponad 6,6 mld złotych – w ramach SPO WKP i PO IG (SPO WKP: Punkty Konsultacyjne oraz inne organizacje otoczenia biznesu – 92 umowy, fundusze pożyczkowe, poręczeniowe, seed capital – 98, dotacje na doradztwo dla firm – 2158, dotacje na inwestycje – 3687, POIG – ok. 678 umów);
- w ramach dofinansowanych szkoleń z SPO RZL do końca 2008 r. 180 tys. firm wysłało ok. 0,5 mln osób na szkolenia;
- od 2009 r. ruszyła rekrutacja do szkoleń i studiów podyplomowych dofinansowanych z PO KL w ramach pierwszego naboru z perspektywy finansowej 2007–2013 na kwotę ponad 400 mln zł;
- w ogłoszonych w tym roku pierwszych konkursach w ramach Progra-

mu Innowacyjna Gospodarka wpłynęło do PARP ponad 1600 wniosków od przedsiębiorców na ponad 8 mld zł. Kolejne 1100 wniosków złożyli przedsiębiorcy, uczelnie wyższe i firmy szkoleniowe na ponadregionalne projekty szkoleniowe w PO KL o łącznej wartości dofinansowania ponad 2,1 mld zł;

- w latach 2004–2009 fundusze pożyczkowe i poręczeniowe, podpisały 98 umów na kwotę ponad 750 mln zł, z których udzieliły ponad 11 tys. pożyczek na kwotę ponad 600 mln zł i ponad 9 tys. poręczeń na kwotę ponad 900 mln zł;
- dzięki funduszom europejskim PARP zbudowała i nadal rozwija silną sieć instytucji otoczenia biznesu (Krajowy System Usług) skupiającą obecnie około 200 podmiotów. Dzięki ośrodkom KSU oraz działającym w nich punktom konsultacyjnym ponad 136 tys. osób skorzystało z bezpłatnych usług informacyjnych, a ponad 570 tys. przedstawicieli małych i średnich firm skorzystało z usług doradczych ośrodków KSU;
- w ramach PO RPW podpisano 17 umów o dofinansowanie na kwotę ponad 856,6 mln zł (uczelnie, samorządy, przedsiębiorcy).

Warunkiem osiągnięcia celów strategii lizbońskiej jest m.in. wysoki poziom innowacyjności przedsiębiorstw.

Środki finansowe Unii Europejskiej gromadzone są przez państwa członkowskie i przekazywane do unijnego budżetu. Według prawa środki te są zasobami własnymi Unii Europejskiej. Środki pochodzą z trzech podstawowych źródeł:

- z cel pobieranych od towarów importowanych z państw, które nie są

członkami Unii Europejskiej (tzw. tradycyjne zasoby własne Unii);

- z dochodów z VAT (czyli podatku od wartości dodanej) – jest to określony procent, który dane państwo ma zapłacić Unii od środków pochodzących z podatku VAT);
- ze środków uzależnionych od dochodu narodowego każdego z państw członkowskich (każde państwo płaci 0,73 proc. swojego produktu narodowego brutto (PNB) do budżetu Unii. Jest to obecnie największe źródło środków finansowych Unii Europejskiej.

Poza wymienionymi źródłami zasila budżet Unii Europejskiej są jeszcze mniej znaczące: podatki od wynagrodzeń pracowników instytucji Unii Europejskiej, składki wpłacane przez państwa spoza Unii Europejskiej do niektórych programów unijnych oraz kary finansowe nakładane na przedsiębiorstwa za łamanie prawa konkurencji i innych przepisów. Środki te stanowią ok. 1 proc. budżetu Unii Europejskiej.

Działalność innowacyjna – nakłady

Wyzwanie stojące przed Polską – pokonanie luki rozwojowej wobec bardziej rozwiniętych krajów sprawia, że znaczenie wprowadzania innowacji jest szczególne.

Warunkiem osiągnięcia celów strategii lizbońskiej jest m.in. wysoki poziom innowacyjności przedsiębiorstw. W przypadku przedsiębiorstw przemysłowych zatrudniających powyżej 49 osób w Polsce, współczynnik ten w ostatnich latach nie przekraczał 40 proc., nie wykazując jednak tendencji wzrostowej. Nakłady przeznaczone na działalność innowacyjną dotyczyły zazwyczaj zakupu maszyn i urządzeń

technicznych oraz inwestycji w budynki. Tylko około 9 proc. nakładów przedsiębiorstw na innowacyjność przeznaczono na własne prace badawcze, ponieważ samodzielne prowadzenie prac przedsiębiorstwa odbierają jako działanie obciążone dużym ryzykiem niepowodzenia. Do tego jeszcze jest ograniczony potencjał finansowy małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce, co sprawia, że

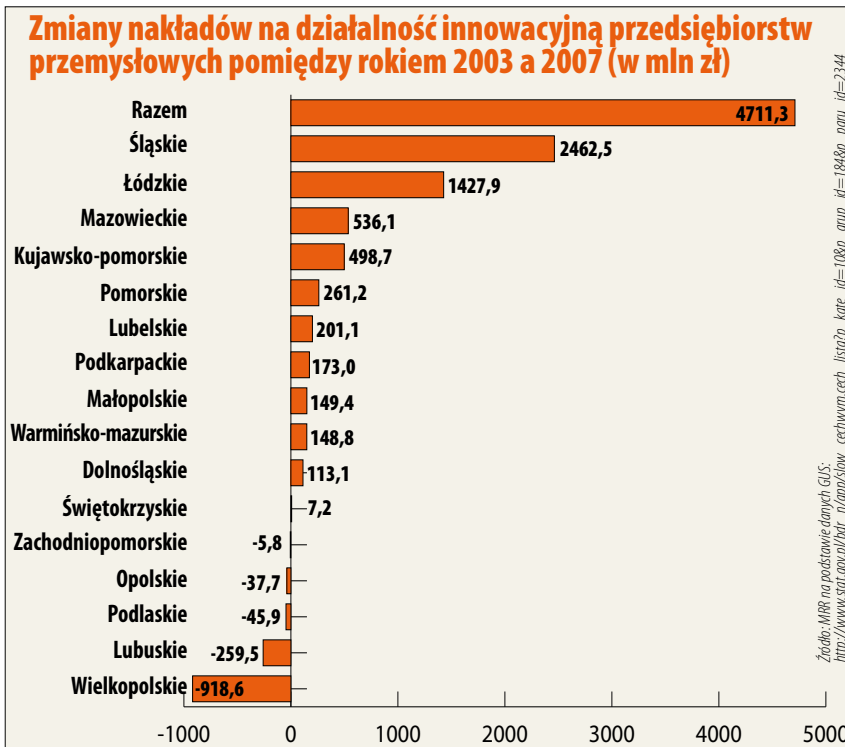
w prowadzenie własnych prac badawczo-rozwojowych angażują się z reguły przedsiębiorstwa duże.

W Polsce stopień innowacyjności przedsiębiorstw jest zróżnicowany w zależności od wielkości przedsiębiorstwa, branży działalności oraz struktury własności. Wysokim poziomem charakteryzują się zazwyczaj duże przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym oraz z wyższym poziomem wykształcenia osoby kierującej firmą i menedżerów.

Nakłady na działalność innowacyjną w sektorze przedsiębiorstw przemysłowych w 2007 r. wyniosły 20,2 mld zł. 75 proc. pochodziło ze środków własnych firm. Duży udział środków własnych w strukturze finansowania działalności innowacyjnej przedsiębiorstw potwierdza, że główną przyczyną braku podejmowania działań na rzecz wprowadzania innowacyjnych rozwiązań w firmie jest brak własnych środków finansowych.

Firmy w bogatszych regionach kraju są bardziej skłonne do ponoszenia nakładów niż przedsiębiorstwa z regionów biedniejszych. Wydatki (największe) na działalność innowacyjną w 2007 r. poniosły podmioty w województwach (Rozwój regionalny w Polsce, raport 2009):

- śląskim (5,4 mld zł, tj. 26,7 proc. wydatków na działalność innowacyjną w Polsce ogółem);

- mazowieckim (4,1 mld zł, tj. 20,1 proc.);
 - łódzkim (1,9 mld zł, tj. 9,3 proc.);
 - wielkopolskim (1,5 mld zł, tj. 7,4 proc.);
 - dolnośląskim (1,5 mld zł, tj. 7,2 proc.).
- Wydatki w pozostałych 11 województwach wyniosły niewiele poniżej 6,0 mld zł, co stanowiło 29,3 proc. łącznych wydatków na ten cel.

Najniższe wydatki na działalność innowacyjną wśród przedsiębiorstw przemysłowych zanotowano w województwach:

- lubuskim (poniżej 0,2 mld zł, tj. 1 proc. wydatków na innowacje w przedsiębiorstwach przemysłowych ogółem);
- podlaskim (niewiele ponad 0,2 mld zł, tj. 1,1 proc.);
- zachodniopomorskim (również niewiele ponad 0,2 mld zł, tj. 1,2 proc.);
- świętokrzyskim (ok. 0,3 mld zł, tj. 1,5 proc.);
- warmińsko-mazurskim (niecałe 0,4 mld zł, tj. 1,7 proc.);
- opolskim (niewiele poniżej 0,4 mld zł, tj. 1,8 proc.);
- lubelskim (prawie 0,5 mld zł, tj. 2,4 proc.);
- pomorskim (niewiele poniżej 0,7 mld zł, tj. 3,4 proc.) oraz
- podkarpackim (ok. 0,9 mld zł, tj. 4,5 proc.).

W województwie zachodniopomorskim, gdzie jest obecnie najwyższe zagęszczenie podmiotów na 1 tys. mieszkańców, nakłady na działalność innowacyjną stanowią zaledwie 1,2 proc. wydatków na innowacje w Polsce ogółem wśród przedsiębiorstw przemysłowych. W pewnej części może to świadczyć o niskiej skłonności do działalności innowacyjnej przedsiębiorstw w tym regionie. Województwo poza tym charakteryzuje dominacja sektora usługowego.

LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W LATACH 1999–2007 (WG REJESTRU REGON)

	Liczba zarejestrowanych firm		
	1999	2003	2007
Dolnośląskie	263 522	305 888	308 308
Kujawsko-pomorskie	158 113	191 029	188 531
Lubelskie	129 132	154 849	151 514
Lubuskie	84 792	97 313	106 450
Łódzkie	202 399	241 440	240 862
Małopolskie	242 795	287 816	293 845
Mazowieckie	502 589	575 598	627 277
Opolskie	72 527	87 412	94 933
Podkarpackie	123 969	142 682	142 056
Podlaskie	80 072	96 938	88 665
Pomorskie	185 014	226 329	232 806
Śląskie	371 359	424 031	427 413
Świętokrzyskie	81 157	103 679	106 904
Warmińsko-mazurskie	96 759	110 390	113 058
Wielkopolskie	280 273	335 573	352 236
Zachodniopomorskie	166 931	200 626	210 750
Razem	3 041 403	3 581 593	3 685 608

Źródło: MRR na podstawie danych GUS: http://www.stat.gov.pl/bdrr_n/app/strona.indexs

BANKOWOŚĆ KORPORACYJNA

PARTNER
INWESTYCJI
PUBLICZNYCH

Skorzystaj z szansy na rozwój. Sięgnij po optymalne i kompleksowe rozwiązania finansowe przygotowane przez PKO Bank Polski. Dzięki nim zyskasz strategicznego partnera i pewność realizacji swojego projektu.

www.pkobp.pl | infolinia 0 801 302 302 | opłata jak za połączenie lokalne |

PKO BANK POLSKI

— 90 lat —